

17. december 2021
2021-4590

Kommissorium for undersøgelse af kapacitetsudvidelse og hastighedsopgradering ved Ringsted

Baggrund

Med den politiske aftale om Infrastrukturplan 2035 (S, V, DF, SF, RV, EL, K, NB, LA, ALT og KD) af 28. juni 2021 blev det besluttet at gennemføre en kapacitetsudvidelse og hastighedsopgradering ved Ringsted.

Kapacitetsudvidelsen skal sikres med en udfletningsløsning placeret øst for Ringsted, og der er afsat en økonomisk ramme på 1.635 mio. kr. (2022-priser). Med samme aftale blev der afsat 60 mio. kr. (2022-priser) til at gennemføre en undersøgelse på fase 2-niveau i henhold til ny anlægsbudgettering og en miljøkonsekvensvurdering.

Forud for Infrastrukturplan 2035 offentliggjorde Banedanmark januar 2021 en forundersøgelse på NAB fase 1-niveau af en kapacitetsudvidelse og hastighedsopgradering ved Ringsted. Dette skete efter en aftale i forligskredsen bag Bedre og Billigere Kollektiv Trafik (S, SF, RV, EL) november 2019 om at igangsætte en undersøgelse af, hvordan jernbaneinfrastrukturen i og ved Ringsted kan forbedres for at sikre hurtigere og mere punktlig togtrafik, samt muliggøre yderligere udvikling af togtrafikken i forbindelse med åbning af Femern Bælt-forbindelsen.

Forundersøgelsen undersøgte fem forskellige løsningsmodeller for at mindske flaskehalsen ved Ringsted. De undersøgte løsninger var en østlig udfletning, en vestlig udfletning, en nordlig omfartsbane samt en lang og en kort sydlig omfartsbane.

Opgave

Der skal gennemføres en undersøgelse på NAB fase 2-niveau og en miljøkonsekvensvurdering (VVM) af en kombineret kapacitetsudvidelse og hastighedsopgradering ved Ringsted. Infrastrukturen skal designes til at muliggøre en rejsetid på maksimalt én time mellem København og Odense.

NAB fase 2-undersøgelsen og miljøkonsekvensvurderingen skal omfatte følgende punkter:

- Udarbejdelse af projektforslag og visualiseringer af løsninger til etablering af en niveaufri udflætning øst for Ringsted.
- Udarbejdelse af anlægsoverslag for en hastighedsopgradering og de undersøgte varianter af en østlig udflætning. Anlægsoverslagene udarbejdes i henhold til ny Anlægsbudgettering og skal ligeledes omfatte forslag til anlægsproces og til økonomisk afløb.
- Udarbejdelse af miljøkonsekvensvurdering.
- Oplæg til køreplaner, trafikmodelberegninger, vurdering af punktlighedseffekt og samfundsøkonomiske beregninger.
- Vurdering af mulige besparelsetiltag.

Undersøgelsen skal baseres på et togdriftsoplæg, som skal afspejle det forventede omfang i 2030 og frem, herunder de besluttede nye projekter i aftale om Infrastrukturplan 2035. Det skal således være konsistent med de aktuelle trafikplaner fra DSB tillagt en ekstra kanal pr. time til internationale persontog samt imødekomme den forventede godstrafikomfang i Femern Bælt-projektet. Ud over den forventede togtrafik i 2030 skal undersøgelsen også inddrage scenarier for udviklingen i togtrafikken på længere sigt, herunder i tilfælde af en øget efterspørgsel efter kanaler til internationale hurtigtog og godstog.

Vejdirektoratet, Sund & Bælt og Trafikstyrelsen er i gang med forundersøgelsen af en mulig fast forbindelse over Kattegat, hvor en linjeføring via Ringsted er en af løsningerne på landanlæg på Sjælland. Hvis der i forlængelse af forundersøgelsen træffes politisk beslutning om at fortsætte arbejdet med en fast Kattegatforbindelse, herunder linjeføringen via Ringsted, skal dette arbejde koordineres med denne undersøgelse.

Såfremt det af Banedanmark vurderes hensigtsmæssigt for projektets fremdrift at foretage en fremrykket projektering parallelt med udarbejdelse af fase 2-undersøgelsen kan Banedanmark gøre dette efter nærmere aftale med Transportministeriets departement.

Banedanmark skal belyse to løsninger i form af:

- En løsning, der matcher de principper for en østlige udfletning og hastighedsopgradering, som blev skitseret af Banedanmark i forundersøgelsen fra 2021, jf. figur 1.

Denne løsning kan optimeres med justeringer og tilføjelser, som øger den trafikale funktionalitet inden for en økonomiske ramme på 1.635 mio. kr.

- En udvidet løsning, hvor alle krydsninger i niveau bliver elimineret, og hvor spornettet i øvrigt indrettes på at fjerne alle køreplansbindinger fra spornettet ved Ringsted.

En udvidet løsning, som eliminerer alle krydsninger i niveau, var ikke en del af forundersøgelsen fra 2021. Derfor vil det i denne fase 2-undersøgelse indledende skulle undersøges, hvordan en konfliktfri løsning mest optimalt udformes.

Det er forventningen, at en konfliktfri løsning har en større geografisk udbredelse og anlægsøkonomi. Der skal på den baggrund - i tillæg til at behandle løsningen som et enkeltstående projekt - gennemføres en undersøgelse af mulighederne for at gennemføre den østlige udfletning som en 1. etape, der senere kan udbygges til en løsning, hvor alle krydsninger i niveau elimineres.

Offentlig høring

Som en del af udarbejdelsen af fase 2-undersøgelsen fremlægges de undersøgte forslag i offentlig høring i en periode på mindst otte uger. I høringsperioden vil Banedanmark ligeledes afholde borgermøder.

Ekstern kvalitetssikring

Efter principperne i ny anlægsbudgettering om ekstern kvalitetssikring af projekter med et anlægsoverslag på mere end 250 mio. kr. vil der blive gennemført ekstern kvalitetssikring af projektet. Grundlaget for den eksterne kvalitetssikring omfatter blandt andet materiale om den tekniske udformning, anlægsoverslag med tilhørende dokumentation for mængder, risikoanalyse og samfundsøkonomiske beregninger.

Tidsplan

Undersøgelsens tidsplan:

- Januar 2022: Undersøgelsen bliver igangsat.
- 4. kvartal 2023: VVM-høring.
- 1. og 2. kvartal 2024: Ekstern kvalitetssikring.
- 3. kvartal 2024: Afrapportering af beslutningsgrundlag til forligskredsen og stillingtagen til igangsætning af anlæg.

Grænseflader og interessenter

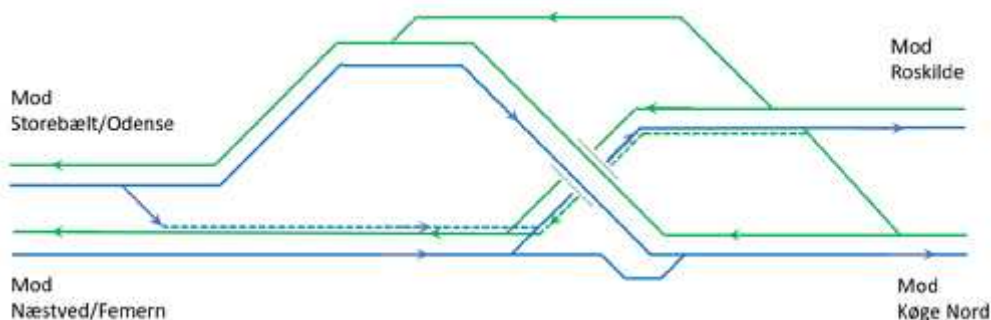
I forbindelse med undersøgelsen skal Banedanmark inddrage relevante kommuner, styrelser, passager- og godsoperatører samt andre relevante eksterne interessenter undervejs i undersøgelsen. Dette bl.a. med henblik på rettidig koordinering af disse projekter og planer for eksempelvis byudvikling. Det forventes at der sker en bred gensidig orientering om forholdene i det aktuelle område, herunder verserende planlægnings- og byggesager.

Til brug for udarbejdelsen af togdriftsoplægget inddrages Trafikplangruppen i regi af Transportministeriets departement.

Organisering

Undersøgelsen gennemføres i en projektorganisation i Banedanmark. Der nedsættes samtidig en følgegruppe bestående af Transportministeriets departement og Banedanmark.

Figur 1 | Sporlayout for udfletningsanlæg øst for Ringsted

Hver streg illustrerer et spor. De grønne heltrukne streger viser, hvordan tog fra Roskilde eller Køge Nord mod vest normalt vil køre. De blå heltrukne streger viser, hvordan tog fra Storebælt og Femern mod øst normalt vil køre. Stiplede streger angiver konflikter, hvor modgående tog risikerer at vente på hinanden.